

Dětská ozdravovna Ch. G. Masarykové v Čekyni

Poválečná doba vyžadovala zvýšené péče nejen o děti nemocné, ale i o rekonvalescenty a děti zdánlivě zdravé. A bylo to v r. 1922, kdy sešlo se pět mužů, odb. uč. J. Slovák, uč. F. Talpa, prokurista Nebeský, dr. Fr. Miták za předsednictví ing. J. Vdolka, aby uvedli myšlenku péče o dítě ve skutek. Zakoupili stan rozměru 18 X 6 m za 6000 Kč, vyřazený vojskem, opatřili od města dřevěné boudy, používané trhovci o výročních trzích a vybudovali lesní kolonii při silnici mezi Lhotkou a Žeravicemi. A již v prvním roce za vedení uč. F. Talpy umístěno v ní od 16. července do 28. srpna 1922 26 dětí vídeňských a 124 dětí přerovských. Náklad na tuto první osadu činil 61.000 Kč. Byl uhrazen z části městem, dále humánními institucemi přerovskými a také dary nejširší veřejnosti.

Jelikož dne 6. února 1923 rozhodnuto, aby ústřední sbor sociální péče o mládež byl přeměněn na finanční odbor Okresní péče o mládež, usneseno, aby vydržovatelem dětských prázdninových kolonií byla Okresní péče o mládež se svým odborem pro lesní kolonii. Ten uspořádal r. 1923 druhou prázdninovou osadu pro 100 dětí.

V r. 1924 byla osada uspořádána po dvou třínedělních směnách celkem pro 152 dětí.

Jelikož umístění osady ve stanech mělo velké nevýhody, uvažováno o umístění osady v budově. A podařilo se pro ten účel zakoupit prostřednictvím Pozemkového úřadu od velkostatkáře Eichhoffa zámek v Čekyni za 30.000 Kč. Budovy byly však v takovém stavu, že vyžádaly si konservačního nákladu přes 193.000 Kč. Zámek je jednopatrová budova s věžičkou, postavená na obvodě obdélíkového nádvoří. Na severní a západní jeho straně je rozsáhlé nádvoří se sýpkou a přízemním domkem. Na jižní a východní straně je anglický park, přes 8 měřic veliký, v němž je mnoho vzácných a starých stromů. Tak na př. prastarý jalovec, virginský - liliovník, platany, červené buky, akáty, nádherně urostlé modříny, smrky, borovice, jilmy, břízy a j.

K parku přiléhá zahradní domek, pod nímž je zelinářská zahrada.

Zámek, v němž je přes 20 místností, jest stará, několikrát přestavovaná tvrz, jejíž severní zeď má přes 2 m 20 cm síly. Je památkem starých, zašlých časů, opředen četnými lidovými pověstmi. Než byl zakoupen Okresní péčí, byl již téměř 30 let neobydlen. Nyní však bývá oživen v prázdniny radostným hláholem dětí, které zde hledají rekreaci. Slunce, vzduch a voda v blízké Olešnici, čisté a útulné místnosti v zámku, opatřené elektrickým světlem a vodovodem a výživná strava nahrazují dětem ztracené síly.

Jar. Strojil,
předseda Dětské ozdravovny
Ch. G. Masarykové v Čekyni

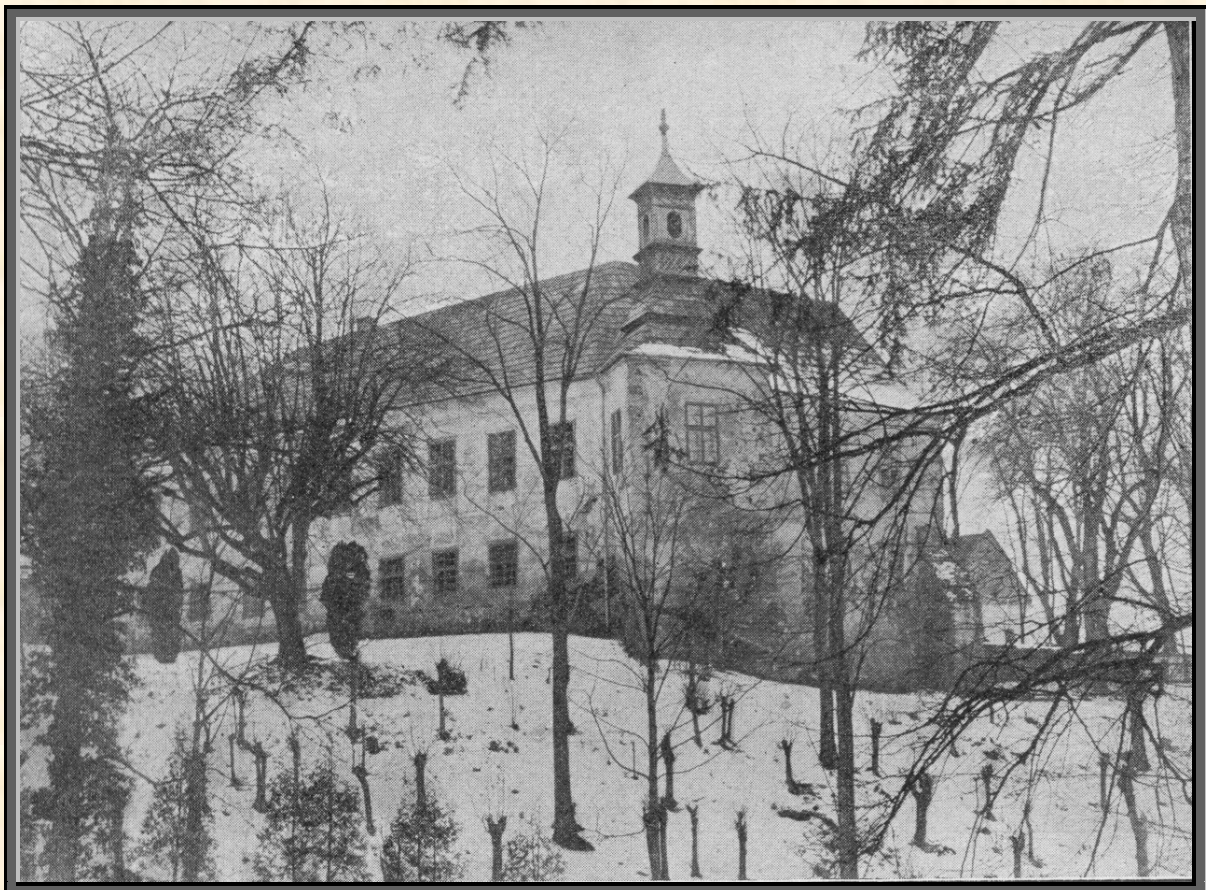
Zapomenutý Přerov

Zásluhu o adaptace zámku pro dětskou ozdravovnu získal si odb. uč. J. Slovák. Již v r. 1926 umístěna v zámku první prázdninová osada dětská v režii Čsl. Červeného kříže v Přerově.

Leč i nadále bylo třeba vynaložiti veliké úsilí, aby zámek byl upraven tak, aby plně vyhovoval svému účelu.

I v dalších letech uspořádala Okresní péče s Čsl. Červeným křížem v Čekyni zdravotní osady, do nichž byly děti posílány z celé střední Moravy.

Leč povinnosti kladené na Okresní péči ve větším a větším měřítku nutily tuto předati ozdravovnu v Čekyni korporaci, která by zaručovala úspěšné dobudování její a pořádání dětských - alespoň prázdninových zdravotních osad. Proto byla svolána v r. 1930 schůze do Čekyně, již se zúčastnili zástupci zemských a místních humánních a sociálních institucí, nemocenských pokladen, okresního úřadu, obecních rad a j. Na schůzi konstatováno, že udržeti a vybudovati stálou ozdravovnu je nad síly Okresní péče a proto bude třeba spojití všechny instituce, kterým záleží na zdraví dětí. Za tím účelem utvořeno kuratorium, které mělo vykonati všechny přípravné práce pro vytvoření spolku „Dětská ozdravovna Ch. G. Masarykové“. Když byly skončeny přípravné práce a dány všechny předpoklady pro životnost spolku, svolána dne 20. prosince 1930 ustavující valná schůze, která schválila všechny dosud vykonané práce a převzala ozdravovnu se všemi aktivy i passivy. Trhová cena všech realit činila dle kupní smlouvy ze dne 12. května 1931 Kč 247.443.35. Předsedou spolku zvolen tov. J. Formandl. Leč ještě v r. 1931 resignoval a vedení spolku ujal se tov. Jar. Strojil z Přerova.

Dětská ozdravovna Ch. G. Masarykové v Čekyni

Spolek po počátečních finančních a jiných nesnázích rozumnou činností funkcionářů překonal všechny potíže tak dalece, že mohl již v r. 1932 otevřiti prázdninovou osadu.

Provoz osady byl zahájen dne 3. července a ukončen dne 14. srpna 1932.

V osadě bylo umístěno 76 dětí, jimž poskytnuto celkem 2907 stravních dnů. Hochů bylo 42, dívek 34.

Zapomenutý Přerov

Domácích bylo 31, z toho 18 hochů a 13 dívek, cizích bylo 45; z toho 24 hochů a 21 dívek, a to z Kojetína a okolí, Brodky, Litovle, Místky, N. Bohumína, Brna, Zlína, Kvasíc a Lipníka.

Podle věku a škol bylo do 6 let 2 hoši a žádná dívka, z národních škol do 14 let 38 hochů a 32 dívky, ze středních škol do 14 let 1 hoch a 1 dívka, ze středních škol přes 14 let 1 hoch a 1 dívka. Byly to většinou děti rodin dělnických, sirotci, polosirotci a děti legionářské.

Úhrnný náklad na osadu činil 25.914 Kč 75 h. Průměrný denní náklad na ošetřovance činil 8.37 Kč, na stravu a osobu 4.13 Kč.

Tím, že otevřena osada, získal si spolek plně sympatie nejširší veřejnosti, neboť dnes jest doba, kdy nutno společným úsilím vybudovati dětské sociální instituce tak, aby mohly v nynější a zejména v nejbližší době konati své poslání zvýšenou měrou, aby byla nezaviněným sociálním zhroutilím mnohých rodin nezanechala nenapravitelných stop na mladé generaci našeho národa.

Zdroj: Přerovsko-Kojetínsko (1933)